

Verslag gebruikersgroep erfgoeddatabank

30/06/2026

Aanwezigen

Musea Brugge (An Verbruggen)

Huis van Alijn / Industriemuseum (Odelinde Van Thieghem)

GUM (Greet Vanderhaegen)

Abdijmuseum (Gianna Hubert)

Mu.ZEE (Stijn Peeters)

Musea Hasselt (Inge Huskens)

Provincie Vlaams-Brabant (Jan De Cock)

Erfgoed Balen (Bram Dierckx)

Heemkring De Semse (Rita Ceenaeme)

Erfgoedcel Denderland (Hilke Arijns)

Stuifzand (Nina Deleu)

meemoo (David De Clercq, Esther Ooms, Nico Verplancke, Tinneke De Clercq)

Inleiding

De bijeenkomst werd geopend door Nico, die alle deelnemers verwelkomde. Er werd benadrukt dat deze gebruikersgroep ruimte biedt aan de deelnemers om de werking en de agenda mee vorm te geven. Na een korte kennismakingsronde stelde iedere deelnemer zichzelf en zijn of haar organisatie voor. De groep bestaat uit een brede vertegenwoordiging van registratoren, databeheerders, collectiebeheerders, erfgoedcellen en vrijwilligers. De deelnemers beschikken over uiteenlopende ervaring met Erfgoedinzicht of Erfgoedregister/Erfgoedplus, variërend van pilootgebruikers en intensieve testers van Erfgoedinzicht tot organisaties die momenteel al gebruik maken van de erfgoeddatabank. De deelnemers beheren heel diverse collecties.

Doel van de gebruikersgroep

Initieel was voorzien om de gebruikersgroep pas op te starten na de afronding van de datamigraties vanuit Erfgoedinzicht, zodat alle gebruikers eerst voldoende ervaring konden opdoen met de erfgoeddatabank. Daarbij werd uitgegaan van een gebruikersgroep met een mandaat van drie jaar, samengesteld via een oproep tot kandidaturen en een verkiezingsprocedure.

Naar aanleiding van het intensieve testen van de Erfgoedinzicht-migraties werd echter al veel waardevolle functionele feedback verzameld. Dit maakte duidelijk dat een structureel klankbord ook tijdens deze implementatiefase een belangrijke meerwaarde biedt. Daarom werd beslist de dialoog met en tussen gebruikers vroeger op te starten via een tijdelijke gebruikersgroep, die actief zal zijn tot eind 2026. Deze groep heeft als doel feedback te verzamelen, prioriteiten te helpen bepalen en de verdere ontwikkeling en uitrol van de erfgoeddatabank mee te ondersteunen.

Tijdslijn

De tijdslijn op korte termijn en aanpak via releases werd toegelicht.

Tijdens de vergadering werd de planning voor de komende maanden in het kader van de migratie vanuit Erfgoedinzicht toegelicht. In juli wordt een nieuwe testversie van de erfgoeddatabank beschikbaar gesteld, waarin de fouten uit de eerdere testfases opgelost werden. De gebruikers worden uitgenodigd om deze versie opnieuw te testen en na te gaan of alle data correct gemigreerd zijn en in de juiste velden terechtgekomen zijn. De feedback uit deze testronde zal opnieuw gebruikt worden om het migratieproces verder te optimaliseren, in samenwerking met leverancier zetcom. De primaire focus ligt op het detecteren van fouten in de migratie van data. Aan gebruikers wordt gevraagd om te verifiëren dat er geen dataverlies is.

Erfgoedinzicht wordt op 25 september overgeschakeld naar leestoegang. Vanaf dat moment kunnen gebruikers geen wijzigingen meer aanbrengen aan metadata of beelden in het bestaande collectiebeheersysteem. Erfgoedinzicht blijft wel nog raadpleegbaar tot midden december. Gebruikers zullen in de loop van oktober toegang krijgen tot de productieomgeving van de erfgoeddatabank, met daarin hun finaal gemigreerde gegevens. Vanaf dan kunnen metadata en beelden verder beheerd worden in de nieuwe toepassing en zullen wijzigingen ook zichtbaar worden op erfgoeddatabank.be. Na de finale migratie is ruimte voorzien om eventuele resterende fouten of onvolkomenheden in de gemigreerde data te corrigeren. Alle Erfgoedinzicht-gebruikers die willen overstappen worden dus in één keer gemigreerd.

In het najaar worden ook wijzigingen aangebracht op de website erfgoeddatabank.be: er wordt een Engelstalige en Franstalige versie voorzien en ook de velden zullen wijzigen n.a.v. de wijzigingen aan het datamodel sinds de eerste release van de website.

Er wordt meer verduidelijking gevraagd bij welke velden zullen gewijzigd worden. Bram merkt als voormalig Erfgoedregister-gebruiker op dat hij graag wil dat de inhoud ook online verschijnt. Meemoo bevestigt dat dit op onze werklijst staat om hopelijk in diezelfde release mee te nemen.

Er wordt gevraagd welke content precies zal worden vertaald: het gaat enerzijds om alle pagina's en labels, en anderzijds om de inhoud, voor zover die uiteraard in de erfgoeddatabank vertaald is: Getty-termen zijn bv. automatisch meertalig beschikbaar, bij eigen thesaurustermen zal de website bv. bij het ontbreken van Franse of Engelse vertaling default de Nederlandse term tonen.

Meerdere leden vermelden dat ze van plan zijn eigen ontsluiting te voorzien via de API van de erfgoeddatabank. David licht toe dat er op dit moment al een API beschikbaar is, maar dat zetcom nog bezig is met de roll-out van de middleware die bv. de API's buffert. Meemoo gebruikt de API zelf al heel actief.

Er wordt gepolst naar de mate waarin meemoo heeft getest hoe etiketten met barcodes kunnen worden geprint. David heeft diverse scenario's succesvol kunnen uitvoeren:

- printen van bestaande Erfgoedinzicht-barcodes
- printen van zelfgemaakte/ingevoerde barcodes
- printen van default MuseumPlus-barcodes

De erfgoeddatabank

Tinneke schetst dat de erfgoeddatabank een gedeelde oplossing is. Meemoo streeft daarom naar een uniforme standaardconfiguratie die voor een zo groot mogelijke groep gebruikers relevant en bruikbaar is. Dit omvat onder meer een gemeenschappelijk datamodel, standaardschermen, import- en exportsjablonen en andere generieke functionaliteiten. Deze standaardisering maakt het mogelijk om gezamenlijke opleidingen, handleidingen en ondersteuning aan te bieden.

Tegelijk is er ruimte voor gebruikers om eigen schermen of configuraties te voorzien wanneer dat nodig is voor hun werking. Wanneer een gebruiker een behoefte signaleert aan een nieuw scherm of sjabloon dat ook voor andere organisaties een meerwaarde kan bieden, bekijkt meemoo of dit kan worden opgenomen in de standaardconfiguratie en uitgerold naar alle gebruikers.

Hilke vult aan dat er ook heel veel configuratie mogelijk is met de tabelweergaven, waar je zelf velden selecteert en in een eigen gewenste volgorde kan zetten om met je data te werken.

Intussen wordt de erfgoeddatabank gebruikt door zo'n 500-tal organisaties, met zeer diverse gebruikers en diverse data.

David licht toe dat de erfgoeddatabank een moderne en gebruiksvriendelijke toepassing is, die ontwikkeld werd met oog voor de noden van een brede groep erfgoedorganisaties. De toepassing ondersteunt meertaligheid en maakt gebruik van standaarden en gecontroleerde autoriteiten, wat de kwaliteit en uitwisselbaarheid van de gegevens ten goede komt. De erfgoeddatabank is modulair opgebouwd en werkt volgens een type-gebaseerde logica. Daardoor kunnen verschillende soorten records op een consistente manier beheerd worden, terwijl de toepassing voldoende flexibel blijft om uiteenlopende collecties en registratiescenario's te ondersteunen. Gebruikers kunnen tabelweergaven op maat samenstellen en delen met collega's. Daarnaast biedt de toepassing de mogelijkheid om zelf gegevens te importeren en exporteren en om afbeeldingen in bulk toe te voegen. Via notificaties kunnen gebruikers herinneringen voor opvolgacties instellen, terwijl logbestanden toelaten om wijzigingen en acties binnen de toepassing op te volgen. Tot slot beschikt de erfgoeddatabank over een krachtige API, waardoor koppelingen met andere systemen mogelijk zijn. Bovendien zijn er geen bijkomende kosten verbonden aan extra gebruikersaccounts, zodat organisaties zonder licentiekosten meerdere medewerkers toegang kunnen geven tot de toepassing.

Jullie input

De backlog wordt voorgesteld door Esther. De backlog bevat onderwerpen waar meemoo veel feedback over ontving en waar de gebruikersgroep over kan bevraagd worden. Meemoo wil graag die topics prioritair bespreken die ze nu als must have en should have markeerden. Het is de

bedoeling dat de gebruikersgroep prioriteert wat belangrijk is naar toekomstige bijeenkomsten toe en ook nieuwe zaken aanvult.

Meemoo heeft heel veel feedback ontvangen in de voorbije periode, maar het is belangrijk te beseffen dat niet alles per se op de gebruikersgroep besproken moet worden. Migratie-issues bv. moeten eenvoudigweg opgelost worden.

1/ Herhaalbare groepen: objectnaam

Een uitgebreid gesprek ging over de combinatie van objectnaam en objectcategorie.

Esther licht toe waarom beiden in hetzelfde veld zitten en demonstreert de wijzigingen die in de volgende versie zullen zitten:

- prefix is toegevoegd zodat duidelijk is wat een objectnaam en -categorie is
- de toelichting tussen haakjes is gewijzigd i.f.v. de helderheid en de leesbaarheid

Gebruikers vragen of het mogelijk is om het aantal records te wijzigen dat je standaard ziet. Gianna en An merken bv. op dat zij niet altijd met een extern scherm werken en daardoor het scherm niet altijd gebruiksvriendelijk vinden. Odelinde haalt aan dat bezoekers doorgaans wel alle termen wensen te zien.

Er wordt opgemerkt dat eigen termen en Getty-termen niet tegelijkertijd bevroegd kunnen worden, tenzij je dat definieert via geavanceerd zoeken. Meemoo zal hier voldoende aandacht aan besteden tijdens de opleidingen.

Esther bevroegt de gebruikersgroep hoe zij de volgorde wensen. De leden van de gebruikersgroep komen tot de consensus dat zij eerst objectnamen wensen te zien, en daarna objectcategorieën. De voornaamste argumentatie is dat op deze manier het meest specifieke het eerst wordt getoond.

Inge geeft aan dat in de tabelweergave maar één occurrence wordt getoond. Meemoo zal analyseren hoe de verschillende occurrences in de tabelweergave kunnen worden getoond.

In de marge stelt Gianna een vraag over hoe je verschillende soorten collecties registreert. In Erfgoedinzicht bestaan deze immers in verschillende plaatsen. David geeft aan dat de erfgoeddatabank type driven werkt. In de collectiemodule kan je collecties op Cometa-niveau beschrijven, als verzameling van objecten of een combinatie van beide. Jan zegt dat een depot collecties moet kunnen beschrijven op beide (objectniveau en collectieniveau). Hilke geeft aan dat dit nu al kan. Esther vertelt dat er in een voorgaande testmigratie problemen waren met collectie-object-referenties, dit kan in de volgende iteratie getest worden.

An vraagt of de volgorde van occurrences wordt aangepakt. Tinneke verklaart dat zetcom dit niet kan doen voor alle herhaalbare groepen, maar dat de meest kritische (voor o.a. ontsluiting) aan ons bezorgd kunnen worden voor verdere bespreking met zetcom.

2/ Herhaalbare groepen: afmetingen

Esther haalt aan dat aan zetcom is gevraagd om het type zichtbaar te maken en het preview-veld automatisch te updaten na migratie.

Rita merkt op dat het veld aantal bladzijden niet meer kan ingegeven worden bij publicaties. Esther demonstreert hoe je linken kan leggen tussen objecten en publicaties. De bladzijden geef je in bij publicaties en niet bij het object.

Odelinde geeft aan dat bepaalde afmetingen niet doorkwamen in de vorige testmigratie van Erfgoedinzicht. Dit kan uitgetest worden in de volgende testronde.

Esther bevrageert of er types ontbreken. Odelinde haalt aan dat duur en bestandsgrootte (bv. voor digital born materiaal) ontbreken. Duur kan momenteel al gebruikt worden, maar Esther vraagt om bestandsgrootte zeker toe te voegen aan de backlog.

Inge haalt aan dat ze zonder en met meertaligheid beschikbaar zijn op dit moment. David bevestigt dat en geeft aan dat hier nog interne gesprekken over lopen (bij meertaligheid heb je meer mogelijkheden). Inge zou graag enkel het meertalige gebruiken.

An bevrageert waarom afmetingen die uit Erfgoedinzicht-gemigreerd werden in de testmigratie, soms gecombineerd zijn en soms niet. Esther geeft aan dat ze niet gegroepeerd uit Erfgoedinzicht komen en dat er al heel wat regels zijn gedefinieerd om ze te groeperen waar het uit de data af te leiden is. Voor zaken die een geheel vormen zou dat moeten opgelost zijn in de volgende testrelease.

De groep bereikt een consensus rond de weergave van hoogte, breedte, etc., nl. steeds bij het type, onderdelen worden achteraan tussen haakjes toegevoegd. Er wordt gevraagd om indien mogelijk de occurrences over te nemen zoals ze in Erfgoedinzicht staan. Dit is complex omwille van het feit dat sommige losse data gegroepeerd werden, zoals hierboven aangegeven.

3/ Volgende inhoudelijke topics van de backlog werden niet behandeld in de meeting, maar kunnen in een volgende aan bod komen, volgens een prioritering die de leden kunnen aangeven in de sheet.

- Herhaalbare groepen: mat / tech
- Archeologie: vondstnummer
- Taxonomie: populaire / wetensch naam
- Datering: occurrences
- Woordenlijst: verwerving / afstoting
- Tentoonstellingen: alternatieve titel / soort
- Publicaties: uitgever
- Objecten: documentatie vrij
- Toestand / compleetheid / standplaats persoon controle
- Publicaties: titel

Afrondend

Tinneke licht toe dat alle documentatie die nodig is voor de werking van de gebruikersgroep zal gedeeld worden via een centrale folder.

De presentatie en het verslag zal ook online gepubliceerd worden op
<https://support.meemoo.be/hc/nl/articles/18822465875741-De-gebruikersgroep>.

De leden van de gebruikersgroep geven aan dat ze graag nog eens willen bijeenkomen voor de beta-release van Erfgoedinzicht, begin september.

Er zal op voorhand een agenda worden voorgesteld zodat iedereen zich voldoende kan voorbereiden.